

Dziecko z cukrzycą w szkole

Zrozum mnie!

Wspieraj w samodzielności !

Pomagaj w realizacji planów i marzeń!

Dorota Karło -
społeczny edukator diabetologiczny

CUKRZYCA TYPU 1

Cele leczenia cukrzycy typu I u dzieci i młodzieży

- * możliwość przeżycia – cofnięcie objawów klinicznych,
 - * unikanie ostrych powikłań cukrzycy,
- * **zapewnienie prawidłowego wzrastania i dojrzewania w tym właściwego rozwoju psychicznego,**
 - * wyposażanie w zasób umiejętności, wiedzy i nawyków sprzyjających normalizacji glikemii, samodzielności i osiągnięciu w przyszłości sukcesów życiowych pomimo ograniczeń zdrowotnych,
- * profilaktyka przewlekłych powikłań cukrzycy a tym samym dbałość o jakość i długość życia chorego.

CUKRZYCA TYPU 1

Warunki skutecznego leczenia cukrzycy.

- Prawidłowe stosowanie zalecanej insulinoterapii dostosowanej do potrzeb organizmu, stopnia zaawansowania choroby i możliwości finansowych rodziny.
- Stosowanie zasad prawidłowego, zbilansowanego odżywiania.
 - Systematyczna edukacja w zakresie samokontroli cukrzycy dostosowana do potrzeb i wieku chorego oraz stopnia akceptacji choroby- u młodszych dzieci ukierunkowana głównie na opiekunów. Edukacja środowiska rodzinnego, szkolnego, rówieśniczego.
 - Systematyczny wysiłek fizyczny w formie aktywnego uczestnictwa w szeroko pojętej kulturze fizycznej.

Uczeń z cukrzycą w szkole

POZNAJ I ZROZUM MOJE POTRZEBY

* POWINIENEM WIEDZIEĆ,
JAK NALEŻY PRAWIDŁOWO PODAĆ INSULINĘ NIE PO TO,
ŻEBY JĄ PODAĆ.

* POWINIENEM TO WIEDZIEĆ PO TO,
ŻEBY MÓJ UCZEŃ
PRAWIDŁOWO PODAŁ INSULINĘ
PRZY MOJEJ SŁOWNEJ POMOCY LUB NADZORZE

HIPERGLIKEMIA – WYSOKI CUKIER WE KRWI

Zawsze tylko nadzoruj postępowanie ucznia

Uczeń mierzy poziom glikemii.

Jeśli poziom glikemii wynosi $>250\text{mg/dl}$ poproś o potwierdzenie wyniku.

Jeśli ma pompę insulinową **przypomnij mu**, by sprawdził czy pompa jest włączona lub czy nie wyświetla się na niej jakiś komunikat/ np. zatkanie wkłucia wymaga jego zmiany/

Dalsze postępowanie zależy od stopnia samodzielności ucznia w zakresie podania dawki korekcyjnej. W razie wątpliwości zawsze skontaktuj się z rodzicami ucznia. **Sprawdź czy podaje prawidłową dawkę korekcyjną.**

Dopilnuj, by wypił ok. 1 litr najlepiej niegazowanej wody mineralnej przez 1,5-2 godziny. Ok. 1 godzinę po podaniu korekcyjnej dawki insuliny dopilnuj ponownej kontroli glikemii (powinna zacząć się obniżać).

HIPOGLIKEMIA – NISKI CUKIER

REAGUJ I NAZDORUJ

HIPOGLIKEMIA czyli niedocukrzenie /glukoza we krwi < 60mg%/

Podejrzewaj, jeśli uczeń:

- ✓ jest blady lub nagle się spoci,
- ✓ sygnalizuje głód, zawroty głowy,
- ✓ nagle zmienia zachowanie np. staje się agresywny, nielogiczny, ma nagły napad niekontrolowanego śmiechu,
- ✓ ma kłopoty z koncentracją lub z utrzymaniem równowagi,
- ✓ ma zaburzenia wzroku

Hipoglikemia ciężka

- ✓ ma ograniczony kontakt z rzeczywistością
- ✓ Jest nieprzytomny lub ma drgawki

HIPOGLIKEMIA -

zadania nauczyciela w zakresie pomocy przedmedycznej

Umożliwienie uczniowi zmierzenia poziomu glikemii przy pomocy glukometru i **nadzorowanie jego właściwego postępowania lub pomoc** w zależności od wyniku pomiaru w zakresie dostarczenia organizmowi odpowiedniej ilości glukozy / cukier, cola, glukoza/

Ciągła opieka nad uczniem do momentu trwałego ustąpienia objawów hipoglikemii i wzrostu poziomu glukozy we krwi.

Monitorowanie zachowania i samopoczucia ucznia w celu zapobiegania pogłębianiu się hipoglikemii i **poinformowanie o tym fakcie nauczycieli przejmujących klasę.**

Poinformowanie o wystąpieniu epizodu hipoglikemii **opiekunów prawnych** – w przypadku postaci ciężkiej natychmiast.

HIPOGLIKEMIA - ZADANIA NAUCZYCIELA W ZAKRESIE POMOCY PRZEDMEDYCZNEJ

PAMIĘTAJ!

Jeśli znajdziesz ucznia z cukrzycą nieprzytomnego z niewiadomych przyczyn, zawsze podejrzewaj ciężką hipoglikemię i postępuj zgodnie ze schematem:

Zabezpiecz go, ułóż w pozycji bocznej.

Natychmiast wezwij pogotowie koniecznie informując, że jedzie do nieprzytomnego dziecka chorego na cukrzycę.

Powiadom prawnych opiekunów.

Nie próbuj podawać nieprzytomnemu niczego do ust!

MUSISZ TO WIEDZIEĆ

Nauczyciel zgodnie z obowiązującym prawem nie musi wykonywać, w przypadku ucznia chorego na cukrzycę, czynności medycznych.

Nie masz prawnego obowiązku przekraczania zakresu czynności przedmedycznych ale.....

.....do przyjazdu pogotowia **możesz** podać

**RATUJĄCY ŻYCIE TWOJEGO UCZNIA
ZASTRZYK Z GLUKAGONU.**

Glukagon jest lekiem niezbędnym w sytuacjach, gdy nie jest dostępna fachowa pomoc medyczna: na ulicy, w szkole, w domu.

Zastrzyk z glukagonu może być z łatwością wykonany przez osoby nie posiadające kwalifikacji medycznych.

Warto poprosić rodziców ucznia o pisemne wyrażenie prośby podania glukagonu przez nauczyciela w sytuacji ciężkiej hipoglikemii.

Wsparcie ucznia w samokontroli cukrzycy:

- Rozmawiaj z diabetykiem, pytaj jak sobie radzi, jak wyczuwa niedocukrzenia.
- Reaguj na to co cię niepokoi**, nawet jeśli w efekcie się pomylisz.
- Przypomnij czasem, żeby zmierzył sobie poziom cukru.

- Poproś diabetyka, żeby pokazał Ci jak prawidłowo zmierzyć poziom glukozy za pomocą glukometru – daj się ukłuć.
- Poproś, żeby pokazał jak podaje sobie insulinę /najlepiej w obecności opiekunów/.

- Zawsze reaguj na to co sygnalizuje uczeń.**
- Nie przeszkadzaj jeśli zacznie jeść w trakcie klasówki lub nagle wyciągnie glukometr. Spytaj lepiej jak się czuje.
- Noś przy sobie coś słodkiego, albo trzymaj to w klasie.

Wsparcie ucznia w samokontroli cukrzycy:

- Nie wyręczaj ucznia w jego czynnościach tylko je nadzoruj.
- Nadzoruj podawaną przez ucznia wartość insuliny w dawce korekcyjnej.
- Przy każdej okazji rozwijaj umiejętności matematyczne diabetyka.
- Wzmacniaj poczucie wartości małego diabetyka, traktuj go tak jak innych, nie stosuj taryfy ulgowej, ale miej duże zrozumienie dla jego potknięć.
- Porozmawiaj z klasą o dzieciach chorych na cukrzycę.
- Zabieraj diabetyka do kina, zoo, na wycieczkę całodniową.
- Nie bój się, że nie dasz sobie rady z dzieckiem z cukrzycą.**

Zrozum mnie a pomożesz mi

- * nauczyć się normalnie żyć w cieniu choroby, która wymaga akceptacji i olbrzymiej samokontroli,
- * dorastać w poczuciu bezpieczeństwa,
- * realizować marzenia i plany pomimo moich ograniczeń zdrowotnych.